

2024-től érvényes érettségi követelmények szerinti esszé feladatok

4.1 Politikai eszmék

4.2 Az ipari forradalom első hulláma

4.5. Az ipari forradalom második hulláma a világban és Magyarországon

2024-OKTÓBER-MAGYAR-EMELT-4.5

A feladat az ipari forradalom második hullámához kapcsolódik. (rövid)

Mutassa be a források és ismeretei segítségével a gazdaság átalakulásának jellemző vonásait az ipari forradalom második hullámának időszakában!

„Egyetlen [üzleti társaság] [...] sem veheti át [...] egy másik [üzleti társaság] egészét vagy bármely részét [...] ha [...] az ilyen akvizíció [tulajdonszerzés] hatására lényeges mértékben gyengülhet a verseny vagy monopólium jöhetne létre.” (Amerikai törvény, 1914)

A Ford T-modell adott évben gyártott darabszáma és ára dollárban		
Év	Darab	Ár
1910	19 050	900
1912	68 773	590
1918	664 076	500
1920	941 042	395
1925	1 922 048	265

4.6. A szocializmus

4.7 Polgári állam, nagyhatalmi törekvések

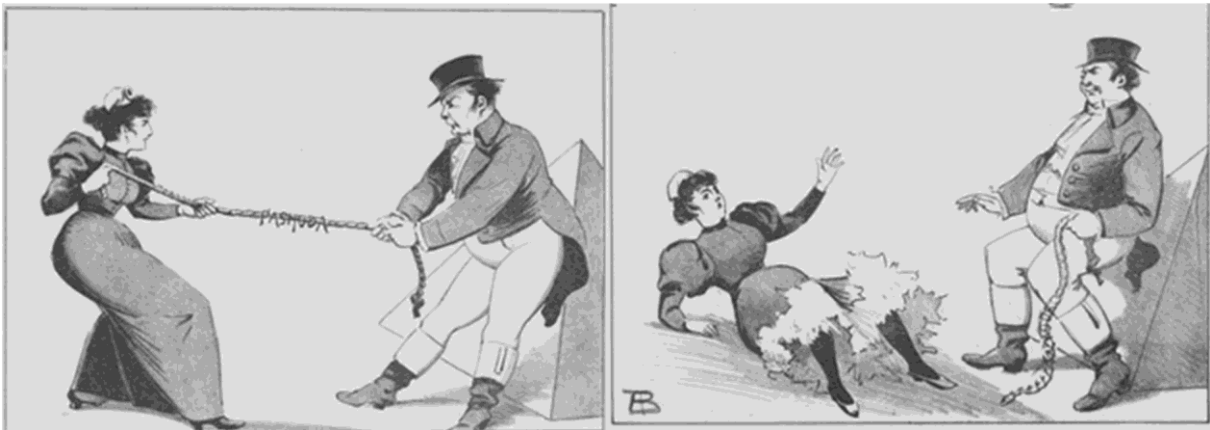
2025-OKTÓBER-MAGYAR-EMELT-4.7

14. A feladat a 19–20. századi gyarmatosítással kapcsolatos. (rövid)

Mutassa be a források és ismeretei segítségével a francia gyarmatosítás gazdasági és politikai céljait, valamint mozgatórugóit az első világháború előtt!

„Tökéletesen láttuk, hogy a Vörös-tenger és a Földközi-tenger között nincs szintkülönbség, kivéve az árapályok okozta különbséget. [...] Amikor befejeztük első felderítésünket, és az

alkirály mérnökei elkészítették előzetes tervüket, Konstantinápolyba mentem, hogy előkészítsem a terv végrehajtását. [...] Mivel Anglia ellenezte a csatornát, megegyeztem a szultánnal, hogy elkerüljem a két ország szembekerülését. [...] A terv megvalósításához vissza kellett térni Egyiptomba, 150–200 méterenként fúrásokat kellett végezni és a talajt kiegyenlíteni. Az előkészítő munkálatokkal megbízott mérnökök intelligensen és odaadóan dolgoztak. [...] Amint az angol politika látta, hogy ügyeink milyen kedvező fordulatot vesznek, ügynökei semmitől sem riadtak vissza, hogy árthassanak nekünk, és odáig mentek, hogy az alkirályt kizárással fenyegették, még örültnek is próbálták beállítani.” (Ferdinand de Lesseps: *A Szezei-csatorna története, 1870*)

A Fashoda-kérdés. (Holland karikatúra, 1898)

A felirat magyarul: „Franciaország hagyja, hogy Fashoda kicsússzon a kezéből... és kínos helyzetbe kerül.”